བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ 7 ཚེས་ 23 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 34 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

28th August 2013

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 34 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ།

༸གོང་ས་མཆོག་ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རྒྱལ་སར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱང་འཆར།
༄༅། །༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་དང་འབར་མའི་དབུ་ཁྲིད་ལྕམ་སྐུ་ཨང་
སང་སུ་ཀི་མཆོག་ཟླ་བ་རྗེས་མའི་ནང་ཅེཀ་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སར་འཚོགས་རྒྱུའི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གླེང་སྟེགས་ཐོག་ལྷན་
ཞུགས་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཐེངས་འདིའི་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་བརྗོད་
གཞི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་སྐོར་ལ་
ཡིན་པ་མ་ཟད། དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མང་དག་
ཅིག་དབང་ཆ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་
གཙོའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བགྲོ་
གླེང་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་འདུགག་

ར་
ས་
ས་

བུ་

ང་

ཨེ་ཤི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་ལྡི་ལིར་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ ༨ ཚེས ༢༦ ཉིན་
སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད ༡༠།༣༠ ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་
ལྡི་ལིའི་ཇན་ཏར་མན་ཏར་ (Jantar Man-
tar) དུ་ཨེ་ཤི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གང་མྱུར་ཐག་གཅོད་
ཡོང་སླད། བོད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་
འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད། དེ་ཡང་ལག་ཏུ་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་དར་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁྲ་སོགས་ཀྱི་འཕྲེད་
དར་ཐོགས་པའི་ཨེ་ཤི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་མི་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་
མཐུད་ཀྱིས་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ལྷན་འཛོམས་
ཀྱིས་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད། ད་
རེས་ཨེ་ཤི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང། ཨེ་ཤི་
ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉི་ཧོང་དང། རྒྱ་གར། འབྲུག ཤྲི་
ལངྐ། བལ་ཡུལ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་གྱི་
ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་དང། དགེ་རྒན། སློབ་ཕྲུགདགེ་འདུན་པ། དམག་དཔོན་ཟུར་པ། དེ་བཞིན་
དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་མི་
སྣ་གལ་ཆེ་ཁག་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཨེ་
ཤི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་
ལས་སྐུ་ཞབས་མ་ཧིལ་ཤི་ཀྲ་ཡི་ལགས་ཀྱིས་
ཐེངས་འདིའི་ལས་འགུལ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་ཡོད།
ལས་འགུལ་འདིར་ཆེད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བའི་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཁྲི་ཀ་ལགས་དང།
དེ་བཞིན་འབར་མའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
མི་ཟུར་པ་ཀྲིན་ཀྲི་སི་ཝི་ལགས། ཉི་ཧོང་ནས་
ཕེབས་པའི་སྐུ་ཞབས་ན་ཀ་མུ་ར་ Ven. Dr
Nakamura ལགས། བལ་ཡུལ་གྱི་སྐུ་ཞབས་
ཨ་ཤོ་ཁི་ཅོ་ར་སི་ལགས། སྐུ་ཞབས་རི་ཧིལ་
ལགས་སོགས་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་

ཀྱིས་གཏམ་བཤད་ཀྱང་གནང་ཡོད། སྐབས་
དེར་འབར་མའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཀྲིན་ཀྲི་སི་ཝི་ (Dr. Tint
Swe) ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
ང་རང་གི་ངོས་ནས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
རྒྱུ་དང་བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་
ངའི་སྙིང་ཁར་ཟུག་ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། བོད་
ཀྱི་འཐབ་རྩོད་འདི་ནི་ཆེས་དྲང་བདེན་ལ་གཞི་
བཅོལ་བ་ཞིག་རེད་འདུག་ལ། འབར་མའི་མི་
དམངས་ཚོས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་
རྩོད་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་
གསུངས། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་དཔོན་
ཟུར་པ་ཨབྷ་ཌུལ་ར་སུལ་ཁང་Mr Abdul
Rasool Khan ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། བོད་དང་རྒྱ་གར་དབར་ལོ་ངོ་
སྟོང་ཕྲག་རིང་མཛའ་མཐུན་མཉམ་གནས་ངང་
གནས་ཡོད་མོད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱ་ནག་
གིས་བཙན་བཟུང་བྱས་རྐྱེན། ཕྱི་ལོ ༡༩༦༢
ལོར་བོད་དང་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་སུ་རྒྱ་
དཀར་ནག་གཉིས་དམག་འཐབ་བྱེད་དགོས་
ཐུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གྱིས་བོད་ཀྱི་
བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་སྔར་ལྷག་གིས་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་འདོར་མི་རུང་བའི་འོས་འགན་
ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་
འགན་འཁྲི་ཡང་རེད། ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་བདེན་
པའི་འཐབ་རྩོད་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་བྱས་ནས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་
སེལ་རོགས་བྱ་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་ཝི་ཇེ་ཀ་
རན་ཏི་ (Mr Vijay Kranti) ལགས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། ཕྱི་ལོ ༡༩༤༩ སྔོན་
དུ་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ལ་ས་མཚམས་ཟེར་

བའི་སྐད་ཆ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་རྒྱ་
ནག་གིས་ཧམ་བཟུང་བྱས་ཚུན། རྒྱ་གར་དང་

རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་འདི་
བྱུང་བ་རེད། ཅེས་དང། ཁོང་གིས་མུ་མཐུད་
གསུངས་དོན། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་གཙང་
པོ་མང་དག་ཅིག་གི་མགོ་རྔ་ཡོངས་སུ་རང་
འདོད་ལྟར་གཡོ་སྐྱོམ་བྱས་པ་དང་། ཆུ་རགས་
བརྒྱབ་པ། གློག་ཁང་བཟོས་པ་སོགས་གཏོར་
བཤིག་ཅི་ཐུབ་བྱས་པས་བོད་ཀྱི་གཙང་པོ་
འདི་དག་ལ་སྦག་བཙོག་དང་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་
པ་ཧ་ཅང་ཐེབས་ཡོད། ཅེས་སོགས་གསུངས་
ཡོད། འབུམ་རམས་པ་ཚོགས་གཙོ་ཁྲི་ཀ་Dr.
N K Trikha ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་ནི་
ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཧ་ཅང་བརྗོད་པར་དཀའ། དེ་
ནི་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་མིར་ཁྲག་དྲི་
བྲོ་བའི་དྲག་གནོན་ཁོ་ན་བྱས་དང་བྱེད་མུས་
ཡིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་
སྐད་དང་ཡི་གེ་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་ཅི་
རིགས་བརྩམས་ཡོད་མོད། ད་ཆ་སྲིད་བྱུས་དེ་
དག་རིམ་པས་ཕམ་ཉེས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ངའི་

རེ་བར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་
གྱི་འབད་བརྩོན་འོག བོད་མིའི་རང་དབང་སླར་

གསོ་ཐུབ་པ་དང་བོད་མིས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཚད་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་
རེ་བ་ཧ་ཅང་ཆེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
་ཉི་ཧོང་ནས་ཕེབས་པའི་ཨེ་ཤའི་ཡའི་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་མི་འབུམ་རམས་པ་ན་ཀ་མུ་
ར་དང་། རྒྱ་གར་ཨ་རུ་ན་ཅལ་ནས་ཕེབས་པའི་
ཏ་ཆོ་ཁ་པལ། བལ་ཡུལ་ནས་ཕེབས་པའི་ཅོ་ར་
སི་ཡ། ཁ་ཆེའི་གཞོན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་སྤེལ་
མི་ཕ་ཡ་སི་མ་ཧ་མུ་ཏི་སོགས་ནས་ཀྱང་ལས་
འགུལ་ལ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་
ཀྱང་གནང་ཡོད།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་
ཚེ་དབང་སྩལ་བ།
༄༅། །༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ལ་དྭགས་ནང་པའི་
ཆོས་ཚོགས་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་གིས་ཇི་ལྟར་
གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་ཟབ་
མོ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་སྐུ་
མཚམས་གྲོལ་རྗེས་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨། ༣༠ ཙམ་
ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཞི་བའི་ཚལ་
གྱི་གསུང་ཆོས་རྭ་བའི་ནང་ལ་དྭགས་ས་གནས་
ཡུལ་མིས་གཙོས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ས་གནས་ཁག་
ནས་ཆེད་བཅར་ཞུས་པའི་དད་ལྡན་མི་དམངས་
༥༠༠༠ བརྒལ་བར་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་དབང་དང་
འབྲེལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་འདི་གའི་
ས་གནས་མི་དམངས་དང་ཉེ་འཁོར་ནས་སླེབས་
པ་ཁྱེད་རང་ཚོར་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་དབང་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་ནང་པ་ཚོས་ཆོས་བྱས་པ་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ལ་དོ་སྣང་སྤྲད་
དེ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་
བཞིན་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་སེམས་བཟང་
པོ་བྱེད་དགོས། ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ལོར་འདི་གར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་
ཆེན་བྱ་གཏན་འཁེལ་ཡོད་སྟབས། ཁྱེད་རང་
ཚོས་སྔོན་འགྲོའི་གྲ་སྒྲིག་གི་ཚུལ་དུ་ད་ལྟ་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དང་ལྷན་ཉམས་ལེན་
བྱེད་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་ཚེ་
དབང་སྩལ་ཡོད།

༄༅། །འདི་གར་ཏི་ཛུ་དར་རྒྱས་གླིང་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་ལས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨
ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན།
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་བཀའ་
བློན་ཁྲི་པ་དང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་
ལོ་གཉིས་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བ་དང་སྟབས་བསྟུན་
ཏི་ཛུ་དར་རྒྱས་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལྷ་དགོན་
བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་གི་དབུ་འཛིན་རྫོགས་ཆེན་
དགའ་ནོར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་
གཞིས་དགོན་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་
དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཚབ་ལས་དྲུང།
ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་། གཞིས་གྲོང་
སྤྱི་མི་ལྔ། གཞིས་མཉམ་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་མི་
དམངས་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༢༦༠ བརྒལ་བ་
༸རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་མར་
མེ་བརྒྱ་མཆོད་འབུལ་གཤོམ་དང་ འབྲེལ་ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༩ ནས་བཟུང་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་
ཆེད་རང་སྲོག་བློས་གཏོང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་
པ་ཕོ་ མོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་སྨོན་ལམ་
གསུང་འདོན་གནང་འདུག་པ་བཅས། །

བོད་མིའི་རང་དབང་འདོན་ཐེངས་ ༣༣
ནང་ ”རྒྱ་གར་ལ་རང་བཙན་ཐོབ་ནས་
མི་ལོ་ ༦༧ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་
ཞུས་པ།” ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་ནང་འདྲ་
པར་འགོད་ནོར་ཤོར་འདུག་པས་དགོངས་
སེལ་ཡོད་པ་ཞུ།།

ནོར་བཅོས།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྐྲུན་ཐུབ་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་མཛད་བཞིན་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
དེ་སྔའི་ཨ་རིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་པ་སྐུ་

ཞབས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་གཞོན་པ་ Mar-

tin Luther King Jr. མཆོག་གིས། ངར་
རྨིས་ལམ་ཞིག་ཡོད།”
“I Have a Dream” ཅེས་

པའི་སྙན་བསྒྲགས་ཆེ་བའི་གཏམ་བཤད་དེ་སྤེལ་

ནས་མི་ལོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་
ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་བསྟུན། མགོན་པོ་གང་
ཉིད་མཆོག་གིས་ཀྱང་དུས་རབས་ ༢༡ འདི་ནང་
ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་
བསྐྲུན་རྒྱུར་ཐུགས་རེ་མཛད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་
བཀའ་སློབ་སྩལ་བའི་བརྙན་འཕྲིན་ཞིག་༸གོང་
ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་ཐོག་ཡོད་པའི་དྲ་རྒྱའི་
ཐོག་འདོན་སྤེལ་གནང་འདུག བརྙན་འཕྲིན་དེའི་
ནང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་
དོན། ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱིམ་ཚང་
ཞིག་ཡོང་བར་ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་
གཅིག་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ཐུབ་པ་
དགོས་རྒྱུ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཤེས་
ཡོན་དང་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཐོག་བསམ་

བློ་བཏང་ནས་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་
འཚེ་བ་དང་དམག་འཁྲུག་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་མེད་
པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདི་བཞིན་ཞི་བདེ་ལྡན་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་རེད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་
འདུག དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༨ ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཕྱི་ཚེས་
༢༨ ཉིན་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོའི་འཐབ་
རྩོད་སྐབས་སྐུ་ཞབས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་
གཞོན་པ་མཆོག་གིས། ངར་རྨིས་ལམ་ཞིག་
ཡོད། ཅེས་པའི་བསྒྲགས་གཏམ་དེ་སྤེལ་རྗེས་
མི་རིགས་ནག་པོ་ས་ཡ་མང་པོར་སྙིང་སྟོབས་
འཕེལ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་བྱུང་བ་མ་ཟད།
མཐར་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་ཡོང་
རྒྱུར་ཡང་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཐོན་ཡོད།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 7 ཚེས་ 23 ཕྱི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28

བོད་མི་ཞིག་ལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་བཀག་
ཁྲིམས་ཆད་བཏང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༣
ཉིན་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་
གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༦ ཉིན་ཁམས་འབྲི་རུ་ནས་ཡིན་པའི་དགུ་

འགྲུབ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱིས་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས། དགུ་འགྲུབ་ལགས་ཀྱི་ཚ་བོ་བཀྲ་ཤིས་
ཆོས་དབང་ལགས་དང། ཨ་བུ་བསོད་ནམས་
ལགས་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་མི་འགའ་ཞིག་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག་པའི་ནང་ནས།
འབྲི་རུ་རྫོང་འབྲི་རུ་ཡུལ་ཚོ། མོ་པ་

གྲོང་ཚོ་ནས་ཡིན་པ། ནམ་རྒྱུན་ལྷ་སར་གནས་
སྡོད་བྱེད་མཁན། ཨ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཨ་ཁུ་
རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་
བཙོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ནས་ད་ལྟའི་
ཆར་ལྷ་སའི་ཉེ་འགྲམ་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་
ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་
ཡོད་འདུག་ཅིང། ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པའི་ཚེས་
གྲངས་སོགས་ཁ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་མི་ཐུབ་
པ་མ་ཟད། རོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་
ལོ་གྲངས། གང་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་རྟོགས་གང་ཡང་ཐུབ་མེད་པ་
རེད།
རྡོ་རྗེའི་ཕ་མིང་ལ་འབྲས་ལྷུག་དང་
མ་མིང་ལ་ཀླུ་མོ་ཚེ་སྐྱིད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
སྤྱིར་དེང་སང་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་དྲ་འཕྲིན་སོགས་
ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་བཀག་ནས་ས་གནས་ས་ ཐོག་
ཏུ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་
འདུགབོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲགས་གཏམ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་
བསྐྱར་དུ་ཁམས་ཡུལ་ཤུལ་ཁུལ་དགེ་འབྲོང་རྫ་
སྟོད་རྫོང་དུ་རྒྱ་མི་གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་པ་མང་
པོ་ཞིག་ཨ་སྟོད་ཡུལ་ཚོ་དང་། སྤྱི་རྫ་ཡུལ་ཚོ།
རྫ་ཆེན་ཡུལ་ཚོ་བཅས་ས་གནས་ཁག་གསུམ་
དུ་འབྱོར་ཡོད་འདུག འབྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་གནས་
ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བ་ལྟར་ན། མཚོ་སྔོན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་དཔོན་པོ་དང་གཏེར་རྐོ་རུ་ཁག་གི་
ལག་ནས་ལྐོག་ཟ་རུལ་སུངས་བྱས་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་
ལ་རྡོག་རོལ་བཏང་སྟེ་ད་ལོ་རྫ་ཆེན་ཕྱོགས་
ཀྱི་རི་བོ་ར་འདྲའི་མགར་བ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་། སྤྱི་རྫ་ས་ཆུང་གཞུང་ལ་སྔོན་ཕུ།
ཨག་སྟོད་ནས་སྟོང་དཔོན་རྡོ་རྗེ་རབ་གསལ་
བཅས་ཀྱི་རི་བོ་ནས་བརྐོ་རྩིས་ཡིན་འདུག རི་
བོ་དེ་ཚོར་ས་ཁམས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མཁན་
གྱིས་བརྗོད་དོན། རི་བོ་དེ་དག་ལ་རིན་ཐང་བྲལ་
བའི་ཕ་ལམ་དཀར་པོའི་གཏེར་ཁ་ཡོད་པ་ཤེས་
ནས་ངེས་པར་དུ་སྔོག་འདོན་གྱི་ལས་གཞི་དེ་
སྤེལ་བར་དགོན་པར་བཤད་དགོས་སྐོར་བརྗོད་
ཡོད་འདུག ཉིན་ཤས་སྔོན་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་
གྱིས་རྫ་ཆེན་ནས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བསྟན་
འོད། ཨ་སྟོད་ནས་ཁེ་ཚ་བསོད་རྡོར་དང་། ན་
ག་བུ་རྫི། གཡག་སྦྲའི་ཁྲ་རྦོ། སྤྱི་རྫ་ནས་ཁྲོམ་
པའི་བུ་ཁྲ་བཅས་ལ་སྔོན་ནས་འཇུ་བཟུང་བྱེད་
དགོས་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་
མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ནས་རྫ་སྟོད་ས་གནས་
སོ་སོའི་མི་མང་ཚོས་རྡོག་རྩ་གཅིག་བསྒྲིལ་
གྱིས་ཕོ་ཟད་མོ་དང་ལག་ཟད་དཔུང་ལ་ཐུག་
ཀྱང་གཏེར་ཁ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྐོ་བཅུག་གི་མིན་
བརྗོད་དེ་དེར་བསྡད་ཡོད་འདུག རྫ་སྟོད་རྫོང་
གི་ཁྲོམ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དེང་སྐབས་དམག་
གིས་བསྐོར་ནས་འཇིགས་སྐུལ་དང་དྲག་གནོན་
གྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེན་སྟོན་གྱི་ཡོད་འདུགརྫ་ཆེན་ལ་དམག་མི་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་བཏང་ཡོད་
པ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེ་གསུམ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་
མཁན་རྫ་ཆེན་ལ་མི་མང་ ༡༠༠༠ ཙམ་དང། སྤྱི་
རྫ་ལ་མི་མང་ ༡༥༠༠ ལྷག་ཙམ་སླེབས་ནས་
གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་བཀག་
འགོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད་འདུག སྤྱིར་ཨག་སྟོད་
དུ་གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་
༡༠༠ ལྷག་དང་། རྫ་ཆེན་ལ་ ༡༥༠ ཙམ། སྤྱི་
རྫའི་ཕྱོགས་ལ་ ༢༠༠ ལྷག་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྫ་ཆེན་
ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་
མི་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་འབྱོར་ནས་མི་མང་ལ་ཁྱོད་ཚོ་
རང་འགུལ་གྱིས་ཕར་སོང་། གལ་ཏེ་མ་སོང་
ཚེ་འཛིན་བཟུང་དང་གསོད་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་

ཀྱིས་འཇིགས་སྐུལ་བྱས་ཡོད་འདུག སྐབས་
དེར་མི་མང་གིས་གསོད་བཟུང་གང་བྱས་ཀྱང་
བྱོས། ཁྱོད་ཚོ་གསོད་མཁན་ངོ་མ་ཚ་ན་ང་ཚོ་
གསོད་རྒྱུ་ངོ་མི་ཚ། ང་ཚོས་བདེན་པར་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཁྱོད་ཚོས་མཚོ་སྔོན་ཞིང་
ཆེན་གྱི་དཔོན་པོ་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ནས་ལྐོག་
ཟ་རུལ་སུངས་དང། ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ལ་རྡོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པར་ངོ་མ་ཚ་
ཡང་ང་ཚོ་ངོ་ཚ་གི་འདུག ང་ཚོ་འདི་ནས་ཕྱིར་
ལོག་བྱ་རྒྱུ་མིན། ང་ཚོས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་
བྱེད་པའི་དགོས་པ་འདི་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
དང་རྫ་སྟོད་མི་མང་གི་དོན་ཙམ་མིན། འཛམ་
གླིང་མི་གྲངས་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཅུའི་ཚེ་སྲོག་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཁྱོད་ཚོས་
མ་བསད་བར་དུ་འདི་ནས་འགྲོ་གི་མིན་བརྗོད་
དེ་ཞི་རྒོལ་བྱས་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་ཉེན་རྟོག་
དམག་མིས་དྲག་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མང་ཁྲོད་
དུ་དུག་རྫས་གཡུགས་པས་མི་མང་ཚང་མ་དྲན་
མེད་དུ་གྱུར། དྲན་པ་སོས་ཏེ་མི་སུ་ཡར་ལངས་
ཚེ་དེར་གློག་རྒྱུག་རེ་གཞུས་པ་སོགས་མི་སྤྱོད་
ལས་འདས་པའི་རྡུང་རྡེག་མནར་གཅོད་ཚད་
ལས་འདས་པ་བཏང་ཡོད་འདུག རྨས་སྐྱོན་ཕོག་
པའི་མི་མང་ནི་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡོད་
འདུག ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་བོད་ནང་གི་ཆུ་ཚོད་
གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་ཨག་སྟོད་མི་མང་ལ་
དྲག་གནོན་བྱ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་འདུག མི་མང་
ཁྲོད་དུ་དུག་རྫས་གཡུགས་པ་དང་། གློག་རྒྱུག་
སྤྱོད་པ་དང། མེ་མདའ་བརྒྱབས་ཏེ་མི་མང་མང་
པོར་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་འདུག དེ་
རྗེས་རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱུགས་ཁྱི། ཕ་ས་དགྲ་ལག་
ཏུ་འཇོག་མཁན། ལྟ་བ་དང་ལངས་ཕྱོགས་རྒྱ་
མི་ལས་ཀྱང་སྡུག་པའི་བོད་མི་ཚེ་མགོན་ཟེར་
བ་དེས་མེ་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ཏེ་ད་
ཁྱོད་ཚོས་ཉོན་དང་། རྒྱ་གུང་ཁྲན་ལ་ཁ་གཏད་
ལངས་ན་ག་འདྲ་འདུག མདོར་ན་ཞིང་ཆེན་དང།
ཁུལ། རྫོང་སྲིད་གཞུང་བཅས་ཀྱིས་གཏེར་རྐུན་
རུ་ཁག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ནས་རྫ་སྟོད་དང་།
ཨག་སྟོད་མང་ཚོགས་ལ་དྲག་དམག་གིས་དུག་
མདའ་དང། དུས་རྫས་མེ་མདའི་ཁ་གྲི་སོགས་
བཙུགས་ནས་རྡུང་རྡེག་དྲག་གནོན་ཚད་ལས་
འདས་པ་བཏང་ མཐར། ཕ་གཞིས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་
སྔོན་འགོག་བྱ་མ་ཐུབ་ཀྱང། མི་དམངས་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་གདོང་ལེན་
བྱས་མཐར་དགོང་མོར་ཕོ་མོ་བརྒྱད་ཙམ་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུགམ་ཚད། ཁ་ཚེ་བསོད་
རྡོར་ལགས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་འདུགགཞན་ཡང་དཔའ་བོ་སོག་པོ་ཆོས་འགྲུབ་ལགས་
ཀྱིས་སོ་སོའི་གཟུགས་པོར་གྲི་ཐེངས་གཉིས་

བརྒྱབས་ནས་རང་སྲོག་གཅོད་རྩིས་བྱས་པའི་
དམིགས་ཡུལ་ནི། གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་
ལྟར་ན། ཁོང་གིས་གསུངས་དོན། གྲོགས་པོ་
ཚོས་གཟིགས་ཞིབ་རེ་མཛོད་དང། ཁུལ་རྫོང་
གི་འགོ་འཁྲིད་དག་གི་ལས་སྟངས་འདི་འདྲ་རེད།
རྒྱལ་ཡོངས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁོར་
ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དབང་མེད་པར་མ་ཟད། ང་
ཚོའི་ཕུ་ནུ་མིང་སྲིང་ཚང་མ་དུག་སྒྱོགས་ཀྱིས་
བསད་ཟིན་བསམ་ནས། ད་ཤི་ན་དགའ་འདུག་
བསམ་ནས་རང་སྲོག་གཅོད་པའི་ལས་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན། སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་
ཤི་ཐུབ་མ་སོང་གསུངས་འདུག ཐེངས་འདིར་
རྫ་སྟོད་རྫ་ཆེན་གྱི་མི་མང་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
དྲག་གནོན་ཚབས་ཆེན་ བྱས་པས། ས་གནས་
ཡུལ་མི་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་བྱས་པ་
ལྟར་ན། རྫ་སྟོད་རྫོང་གི་སྨན་ཁང་གཅིག་གི་ནང་
དུ་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་པའི་མི་གྲངས་ ༤༠ ཙམ་
འདུག སྨན་ཁང་གཞན་དག་ལ་ག་ཚད་ཡོད་མེད་
ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ། གང་ལགས་ཟེར་ན། དྲག་
ཆས་དམག་མིས་གཞུང་ལམ་ཆ་ཚང་བཀག་སྟེ་
ཡར་སྐྱོད་མར་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་
གསུངས་འདུག རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་དུ་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་མོད།
དོན་དངོས་ཐོག་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་བརྩི་
མེད་རྡོག་རོལ་གྱིས་བོད་མིས་རང་གི་ཆོས་
དང། འཇིག་རྟེན་གང་ཐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་གི་
ཚེ་སྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་རྩ་ཆེའི་
ཁོར་ཡུག་ལ་རྒྱ་དམར་དྲག་དཔུང་དང་བཅས་
ཀྱིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་དང་། འཛེམས་བག་
མེད་པའི་ངང་ནས་གཏོར་སྐྱོན་གཏོང་འཆར་
དང། དེར་ས་གནས་མི་མང་གི་འདོད་བབ་ཡེ་
ནས་མ་བྱུང་བར་ཞི་བའི་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པར་
ཡང་དྲག་གནོན་བྱེད་པ་བཅས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་
བག་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་འདས་ཤིང་། ཧ་ཅང་
བློ་ཕམ་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་
ཁོར་ཡུག་དེ་དག་གིས་རྒྱ་བོད་གཙོས་སྐྱེ་འགྲོ་
དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་འཚོ་གནས་
དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གནས་བབ་
བཟུང་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་མང་ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཁོར་ཡུག་གཏོར་
སྐྱོན་གྱི་ལས་གཞི་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་
མིར་དྲག་གནོན་བྱ་རྒྱུ་མྱུར་དུ་མཚམས་འཇོག་
དགོས་པའི་གནོན་ཤུགས་འཕྲལ་ནས་མྱུར་དུ་
སྤྲོད་གནང་ཡོང་བའི་རེ་འབོད་ཤུགས་དྲག་ཞུ་
བཞིན་ཡོད། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ལ།

རྒྱ་གཞུང་ལ་རེ་འདུན་བཏོན་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ནས་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ བར་རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་པའི་ཨོ་སི་
ཊོ་ལི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ལྕམ་སྐུ་ཕ་རན་སིས་ཨེ་
ཌམ་སོན་ Frances Adamson མཆོག་གིས་
འདས་པའི་ལོ་གཉིས་སྔོན་ནས་ལས་འཁུར་
ཞུས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ནང་
འགྲོ་བསྐྱོད་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ཞུས་པ་དེར་
ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་
གཅིག་གི་ནང་བསྐྱོད་རྒྱུར་ཆོག་མཆན་ཐོབ་
སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ནས་ ༢༣
བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁུལ་དུ་གཟིགས་
སྐོར་ཕེབས་འདུག དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་
པེ་ཅིང་ནང་ཡོད་པའི་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་གཞུང་
ཚབ་ཁང་གིས་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ་
ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། གཞུང་ཚབ་པ་
མཆོག་ལྷ་ས་དང་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་སྣེ་གདོང་རྫོང་
དུ་གཟིགས་སྐོར་གནང་སྐབས་ས་གནས་འགོ་
བྱེད་ཚོ་དང་ལྷན་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་
གྲོས་བསྡུར་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨོ་སི་ཊ་ལི་
ཡའི་གཞུང་གི་རོགས་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པའི་
འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཞིང་ལས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཁག་
ལ་གཟིགས་སྐོར་ཡང་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་གསར་
འགོད་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ནས་ ༢༥
བར་ཉིན་གྲངས་ལྔའི་རིང་བོད་ནང་འགྲོ་རྒྱུའི་
ཆོག་མཆན་སྤྲད་ཡོད། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་

ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་པ་སྐུ་ཞབས་
གྷེ་རི་ལོཀ་མཆོག་བོད་ནང་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་མི་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་
ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་
ཆེད་ལྷ་ས་དང་ས་གནས་གཞན་ཁག་ནས་དྲག་
ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མི་ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་
ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་དང། རྒྱལ་
སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ། ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་པ་
ཚོར་བོད་མི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་སའི་ས་
ཁུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱུར་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་
ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
མིའི་ཐོག་འཛིན་པའི་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་ངོ་རྒོལ་ཆེད་བོད་མི་ ༡༢༠ ཡིས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད། རང་ལུས་མེར་
སྲེག་གཏོང་མཁན་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་༸གོང་
ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་ཞུ་དགོས་པ་དང།
བོད་མིར་རང་དབང་དགོས་ཞེས་འབོད་སྒྲ་སྒྲོག་
བཞིན་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སོགས་ལ་བོད་ནང་
གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཞིབ་འཇུག་སླད་
སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུ་
བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་
པ་ཡང་བོད་ནང་འགྲོ་བསྐྱོད་བཅུག་དགོས་པའི་
དགོས་འདུན་འདོན་བཞིན་ཡོད།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་གྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་ཕེབས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༤
དང་ ༢༥ བཅས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཨ་རིའི་
རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཊོན་མངའ་སྡེའི་བོད་རིགས་སྤྱི་
མཐུན་ཚོགས་པས་གོ་སྒྲིག་ཐོག ཨ་རིའི་སི་ཨེ་
ཊལ་(Seattle)གྲོང་ཁྱེར་ནང་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་
ཐེངས་ ༡༨ པ་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གླུ་གར་དང་བཀྲ་
ཤིས་ཞོལ་པ་འཁྲབ་སྟོན། དེ་བཞིན་བོད་ཟས་
དང་བོད་མིའི་བཟོ་རིགས་འདྲ་མིན་བཤམ་སྟོན་

གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
ཁྱད་ནོར་ཁག་མང་ཚོགས་ལ་བསྟན་འདུག དེ་
ཡང་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་
སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་གཙོས་སི་
ཨེ་ཊལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྐུ་ཞབས་མ་ཨེཀ་
མེཀ་གྷིན་(Mike McGinn) ལགས་དང།
དེ་བཞིན་སི་ཨེ་ཊལ་བསྟི་གནས་ཁང་གི་ངེས་
སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་རོ་བྷ་ཊི་ནི་ལམ་སི་Robert

Nellams ལགས་བཅས་ཆེད་ཕེབས་གནང་
འདུག ཐེངས་འདིའི་དུས་སྟོན་ཐོག་གོ་སྒྲིག་པའི་
ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་གཞས་པ་ཁག་གཅིག་ཆེད་དུ་
གདན་ཞུས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་གི་གཞས་སྣ་ཁག་གཅིག་འཁྲབ་གཏོང་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ལ་བོད་པའི་
སྒོར་གཞས་སློབ་སྟོན་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཟས་
ལ་ཁྱད་ལས་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་
ཟུར་ཁང་དབྱངས་ཅན་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟས་རིགས་ཁག་ངོ་སྤྲོད་གནང་
བ་དང་ཆབས་ཅིག བོད་ཀྱི་རྩམ་པ་བཟོ་སྟངས་
སྐོར་སོགས་མང་ཚོགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་ཁུལ་དེའི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་དང་
གསོལ་ཚིགས་ལྷན་བཞེས་གནང་བ་དང་འབྲེལ།
བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པའི་གཞུང་འཛིན་ལས་
དོན་དང་། ཡང་སྒོས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
གསར་འཛུགས་གནང་བའི་བོད་མི་མཁས་ལས་

པ་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞིའི་སྐོར་ངོ་
སྤྲོད་གནང་སྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་
ན་གཞོན་ཚོས་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུས་ཚོད་
རིང་ཐུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་
འཛུལ་ཞུགས་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་ཡང་གནང་
ཡོད། དེ་བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་ཀྱང་གནང་ཡོད་
པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 7 ཚེས་ 23 ཕྱི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28

དངུལ་རྩིས་དང་རྩིས་ཁྲ་ཉར་འཇོག་སྐོར་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་བོད་ཀྱི་གསོལ་མགྲོན་
ཁང་དུ་དངུལ་རྩིས་དང་རྩིས་ཁྲ་ཉར་འཇོག་བྱེད་
སྟངས་སྐོར་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་སྤྲད་འདུགགོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩
ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་
ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་དང་། དྲུང་འཕར་ཚེ་
རྒྱལ་ལགས། ཟུང་དྲུང་མཐུ་སྟོབ་ལགས། དྲུང་
གཞོན་འཕྲིན་ལས་པདྨོ་ལགས། ཟབ་ཁྲིད་པ་
དབུས་རྩིས་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་འཕར་
བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་
དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་གཞོན་བསྟན་
འཛིན་བསམ་གྲུབ་ལགས། དྲུང་གཞོན་རྣམ་
རྒྱལ་ལེགས་སྒྲུབ་ལགས། ས་གནས་འཕྲོད་
བསྟེན་སྨན་ཁང་ཁག་གི་རྩིས་པ་བཅས་ཁྱོན་

མི་གྲངས་ ༢༠ བརྒལ་བ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་
དྲུང་འཕར་ཚེ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཟབ་སྦྱོང་གི་
དམིགས་དོན་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་མར་མེ་ཞལ་ཕྱེ་
དང་འབྲེལ་དབུ་འབྱེད་ གསུང་བཤད་གནང་

དོན། དེ་རིང་རྩིས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འདི་གལ་ཆེན་
པོ་བརྩིས་ཏེ་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་རེད། སྤྱིར་བཏང་
འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གང་ཞིག་
ཡིན་རུང་རྩིས་པ་ཡག་པོ་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་ཁག་
གི་རྩིས་པ་ཡག་པོ་མེད་པ་མིན། འོན་ཀྱང་རྩིས་
པ་རྣམ་པའི་ཤེས་ཡོན་སྔར་ལྷག་ཡར་རྒྱས་དང་
ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་ཡོང་སླད་རྩིས་པ་ཉམས་
མྱོང་ཅན་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཟབ་ཁྲིད་གནང་གི་
ཡོད་སྟབས། རྩིས་ཀྱི་ཐོག་དོགས་འདྲི་གང་ཡོད་
དྲིས་ཏེ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་

བའི་འབད་བརྩོན་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
བཞིན་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནས་ས་གནས་ཀྱི་སྨན་
ཁང་འགན་འཛིན་དང་རྩིས་པ་སོགས་ལ་འཕོ་
འགྱུར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན། གནས་
ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བབ་ཁྲལ་དང་མི་འགལ་
བ་དང་། ང་ཚོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྩིས་ཞིབ་
དང་མི་འགལ་བ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་སྨན་
ཁང་སོ་སོའི་རྩི་ཁྲ་ཉར་འཇོག་ཐོག་ཐུགས་སྣང་
ཡག་པོ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་ཟབ་
སྦྱོང་གནང་རྒྱུ་དེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་
བའི་ལས་གཞི་ལྔའི་ནང་ནས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་
པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན། ལས་དོན་
ཚགས་ཚུད་བྱུང་ན་མི་མང་ལ་ཞབས་ཞུ་གང་
ལེགས་ཞུ་ཐུབ་ངེས་རེད། ཚང་མས་རྩིས་ཀྱི་
རྒྱབ་ལྗོངས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཟིན་པར་བརྟེན་
དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། ཟབ་སྦྱོང་འདིར་
མཉམ་བཞུགས་གནང་བར་མིང་དོན་མཚུངས་
པ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
ཏེ་གྲོལ། ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་ས་གནས་
འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་ཁག་གི་རྩིས་པ་མི་གྲངས་
༡༡ མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཉིན་གྲངས་ ༩ རིང་རྩིས་
ཁྲ་ཉར་སྟངས་དང་། བབ་ཁྲལ་འབུལ་ཕྱོགས།
སྔོན་རྩིས་འཆར་འབུལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཟབ་
ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད་འདུགཀེལ་རོག་དགེ་འོས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དུ་དམིགས་བསལ་སྦྱོང་བརྡར་གནང་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་
༢༢ ཉིན་ཤེས་རིགས་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་
གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་

ནས་ས་རཱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་
དུ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་
དང་མཐུན་པའི་གཞི་རིམ་འོག་མའི་དགེ་འོས་
རྣམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ནས་
༣༠ བར་ཨེམ་དྷ་བྷཊ་ཀེལ་རོག་ (Calorx
Teachers’ University) དགེ་འོས་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དམིགས་བསལ་སྦྱོང་
བརྡར་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་དང༌། ཟླ་བ་གཅིག་
རིང་དགེ་འོས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཨིན་ཡིག་དང་

ཨང་རྩིས། སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་
ཐབས། ཀེལ་རོག་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ཁག་ནང་
ལག་ལེན་སྦྱོང་བརྡར་སོགས་གོ་སྐབས་གནང་

ཡོད་ལ། ཐེངས་འདིར་ལན་སྦྱོང་བརྡར་ནང་དགེ་
འོས་སློབ་མ་ ༡༧ ནས་ཆ་ཤས་བླངས་ཡོད་པ་
དང་། ཀེལ་རོག་དགེ་འོས་སློབ་ཁང་ནི་ཨེམ་
དྷ་བྷཊ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་དགེ་འོས་གཙུག་
ལག་སློབ་ཁང་དྲག་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་
གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དེའི་ནང་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་འདས་པའི་དགེ་རྒན་
འོས་སྦྱོང་ཁག་གཉིས་ལ་སྦྱོང་བརྡར་གནང་མྱོང་
ཡོད་འདུགབོད་མིའི་སོ་ནམ་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༩ པ་འགོ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སོ་ནམ་གཞིས་ཆགས་ཁག་
གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༩ པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་
བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཧོན་སུར་རབ་རྒྱས་

གླིང་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ༌ལྡན་སྨད་རྒྱུད་
གྲྭ་ཚང་དུ་འགོ་འཛུགས་གནང་འདུགདེ་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་བོད་
མིའི་སོ་ནམ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དེ་
བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ འགོ་འཛུགས་ཐོག་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་
དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་
ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁག་
གཅིག དེ་བཞིན་ཧོན་སུར་ས་གནས་རང་བདེན་
ཚོགས་ཆུང་དང་ས་གནས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་
མི། ཁུལ་དེའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཕྱག་མཛོད་
རྣམ་པ། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་དབུ་

འབྱེད་མཛད་སྒོར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་
གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འདི་
གར་ཕེབས་པའི་རྣམ་པ་ཚོ་ཚང་མར་འཚམས་

འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བཀའ་ཤག་སྐབས་
གོང་མའི་ངོས་ནས་བོད་མི་རྣམས་སྲོལ་རྒྱུན་
སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུ་ནི། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཇིག་
རྟེན་ཁྱོན་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་འགན་ཁུར་གྱི་ལམ་
སྟོན་ཕེབས་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
ཚོར་སྣང་དང་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སླེབས་
ཡོད། ལྷག་པར་འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་
དེའི་རིང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་དེང་རབས་ཀྱི་
ཚན་རིག་པ་ཚོ་དང་ལྷན་ཐུགས་ཐག་ཉེ་པོའི་སྒོ་
ནས་བགྲོ་གླེང་མཛད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན།
དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པའི་བསམ་ཕྱོགས་དང་
འགྲོ་ཕྱོགས་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱུའི་རྟགས་མཚན་མངོན་གསལ་
དོད་པོ་མཐོང་ཡོང་གི་ཡོད། ༸གོང་ས་མཆོག་
གི་དབུ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་འགྲོ་མཁན་བོད་

པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་
ལ་འཁྲིས་པའི་ལས་འགན་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒོས་
སའི་གོ་ལ་འདི་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་རྩ་བརླག་ཏུ་མ་
འགྲོ་བའི་ཆེད་ང་ཚོ་མི་རེ་ངོ་རེར་ལས་འགན་
ཞིག་ཏན་ཏན་འཁྲིས་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་བོད་
མི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་གིས་ས་ཆ་ཨེ་
ཀར་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཤིག་ནང་སྐྱེ་ལྡན་སོ་ནམ་
འདེབས་ལས་བྱས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་
ཡོངས་ཀྱི་ཆག་འཇིགས་ལ་མངོན་གསལ་དོད་
པོས་ཕན་ཐོགས་མེད་རུང་ཐིགས་པ་བསགས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ཕན་ཐོགས་
ཕྲན་བུ་ཡོང་ངེས་རེད། དེ་བཞིན་སོ་ནམ་ཞིང་
ལས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རིལ་བུ་ཁོ་ན་
བཟས་ནས་སྡོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
ཁག་པོ་རེད། སོ་ནམ་ཞིང་ལས་གནང་མཁན་
དེ་དག་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་འགྲོ་བ་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་ནང་གལ་གནད་དང་
ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་འདོན་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ནས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་ སྐྱོང་མཆོག་
གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བཀའ་ཤག་དང་ལྷག་
པར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཐོག་ནས་ནང་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་གློ་བུར་
དུ་འགྱུར་བ་བཏང་ན། ད་ལྟ༌བར་དུ་བྱས་པ་དེ་
དག་འཕྲོ་བརླག་དང་ལས་གཞི་གསར་པ་ཞིག་
བཙུགས་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཚོད་ལྟ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ལྟ་བུ་
རེད། དེར་བརྟེན་སྔོན་ནས་འགྲོ་ལམ་ཡོད་མུས་
དེ་སྲ་བརྟན་ཡོང་ཐབས་དང་ལམ་དེའི་ཐོག་ནས་

ནུས་པ་སྔར་ལྷག་ཐོན་རྒྱུ་གཙོ་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།
གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། སྐྱེ་ལྡན་སོ་
ནམ་ཐོག་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་
དེའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ནས་གཏན་
འབེབས་གནང་བ་ལྟར་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོས་ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སོ་
ནམ་ཞིང་ལས་ཀྱི་སའི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་
གནས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། སོ་ནམ་པར་ཁེ་ཕན་ཡག་
པོ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། མི་དམངས་
ལ་གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་ཞེས་སྐབས་ཧ་ལམ་
སྒྲིག་འཛུགས་དང་གཞུང་ལ་གཅིག་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཚོར་
བ་བྱུང་། གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་ནི་གཞིས་
ཆགས་ནང་སྡོད་མཁན་རྣམ་པའི་འཚོ་གོས་ཡག་
པོ་ཡོང་ཆེད་རེད། དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་སྲ་
བརྟན་ཡོང་བར་མངའ་སྡེ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་
གནས་པའི་བོད་མི་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚོར་ས་ཞིང་
གི་ལག་དེབ་བརྟན་པོ་བཟོ་རྒྱུར་ནང་སྲིད་ལས་

ཁུངས་ནས་འབད་བརྩོན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ཡིན།
ལྷག་པར་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་ཐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
ཐོག་ས་གནས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་དཔྱད་ཞིབ་
བྱས་ཏེ་ས་གནས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་པའི་སྒོ་
ནས་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་
ཡོད་པ་ལས་ཞིང་ཆུ་རྩ་བ་ནས་འདྲེན་མི་ཆོག་
པའི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་མེད། དེ་རིང་གི་ཚོགས་
འདུ་འདིར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་གཙོས་
ཚོགས་བཅར་བ་ཚང་མའི་ངོས་ནས་ས་གནས་
ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་པའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་
ལྷུག་པོ་གསུངས་ཏེ་ཚོགས་འདུ་འདི་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་གནང་རོགས། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་ཆེད་
དུ་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་མཁས་
དབང་ལྕམ་སྐུ་ཝ་ཌ་ན་ཤི་ཝ་མཆོག་དང་ཨི་ཛི་
རལ་ནས་ཕེབས་པའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ཐོག་
མཁས་དབང་སྐུ་ཞབས་ཨ་པོ་ལ་བྷི་ཡ་མཆོག་
གིས་ཀྱང་གསུང་བཤད་གནང་། ཚོགས་ཆེན་
དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ བར་འཚོགས་འདུག་པ་
བཅས། །

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཀོ་རི་ཡའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བས་ཇི་ལྟར་སྔོན་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་ཡོད། དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨ ཐོག་༸གོང་ས་མཆོག་ཕོ་བྲང་གཟིམ་ཆུང་ནས་ཀོ་རི་ཡའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་སྤོས་སྣེས་སྔོན་བསུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་༸ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་ལྷན་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་འབྲེལ་སྐབས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་འདི་གར་ཀོ་རི་ཡའི་ལོ་མང་གི་ངོ་ཤེས་ཆོས་གྲོགས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་ཆོས་གྲོགས་ཚང་མ་དང། དེ་བཞིན་ཀོ་རི་ཡའི་ཆོས་གྲོགས་ཚོར་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་འདིའི་སྟེང་སླེབས་པའི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཡོད། ཅེས་བཀའ་སྩལ།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 7 ཚེས་ 23 ཕྱི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28

བྱང་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པས་ཁྲིམས་ལུགས་
གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༦ བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན།

བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་བསྟན་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་

༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སིམ་ལ་དགའ་
ཚལ་གླིང་གི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་
བདུན་པའི་འདེམས་ཐོན་ཚོགས་མི་རྣམས་

དང་ཚོགས་གཙོ། ཚོགས་གཞོན་བཅས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག་

ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེའི་ཕྱེད་
ཡོལ་ཚོུད་ ༢། ༣༠ ནས་ ༤། ༤༥ བར་ཁུལ་
དེའི་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་དང་། ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
ཌོ་ལན་ཇི་མི་མང་དང་གཏན་སློབ་འཛིན་རིམ་
༡༡ དང་ ༡༢ གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་དང་དགེ་རྒན།
དེ་བཞིན་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཚོུད་ ༩ ནས་
༡༡་༤༠ བར་སྨན་རི་དགོན་པའི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་པ་ ༡༠༠ སྐོར་
བཅས་ལ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་
གོ་རྟོགས་སྤེལ་བའི་ཁོངས་དམིགས་བསལ་
ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུག་གི་བྱ་རིམ་ཁག་དང་། གཞི་
རྩའི་ཆ་རྐྱེན། ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྱབ་ཚད། ཁ་མཆུ་
འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཅད་ཁྲ་བར་གྱི་བྱ་རིམ།
དེ་བཞིན་ཁ་མཆུ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ནང་འགྲིགཕྱོགས་ལྷུང་བཅས་ཀྱི་སྐོར། གཞན་ཡང་ཟུར་
སྣོན་ཡིག་ཆ་ཁག གྱོད་ཡ་ཉམ་ཐག་ལ་མཐུན་
རྐྱེན། དེའི་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
ནས་རང་རིགས་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་
སླད་ཟུར་འཛུགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་
ཞིབ་ཁང་ཁག་གི་འཕྲལ་སེལ་ཞུ་གཏུག་བྱ་ཡུལ་
ས་གནས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བའི་རྩ་འཛིན་ལམ་
སྟོན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བར་
མང་ཚོགས་ནས་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད་དྭོགས་འདྲི་བྱུང་བ་ཁག་ལ་ལན་
འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་འདུགབོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ ༥༤ ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
རྡ་ས་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་
ནས་མི་ལོ་ ༥༤ ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
སྲུང་བརྩི་དང་འབྲེལ་རྒྱ་ལུ་དང་རྔོན་པའི་རུ་
ཁག་ གཉིས་དབར་རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས་དང་གཏམ་
བརྗོད་ཀྱི་འགྲན་བསྡུར་གནང་འདུགདེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཕྱེད་

ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༢ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་
མཆོག་གིས་གཙོས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་
གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམ་པ། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་
བཀའ་བློན་དང་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། རང་དབང་ཅན་
གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་
པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་འབྱེད་གནང་གྲུབ་

བསྟུན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་
ཆེད་རང་ལུས་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅེས་
པ་རྣམས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་
ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་མནར་གཅོད་མྱངས་
དང་མྱོང་བཞིན་པའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་
དམངས་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་
མཚོན་ཆེད་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་དུས་ཡུན་

སྐར་མ་གཅིག་རིང་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུས། དེ་
ནས་ཟློས་གར་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་
དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་དུས་དྲན་ངོ་སྤྲོད་
ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་སྒྱུ་རྩལ་སློབ་ཁྲིད་འགན་
འཛིན་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་
རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས་འགྲན་བསྡུར་གྱི་གཟུ་དཔང་
རྣམས་ངོ་སྤྲོད་གནང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ལུ་དང་རྔོན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས་འགྲན་བསྡུར་གྲུབ་
མཚམས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་གཟུ་

དཔར་རྣམ་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ལེགས་སྐྱེས།
དེ་བཞིན་འགྲན་བསྡུར་གྱི་བྱ་དགའ་གནང་སྟེ་
དུས་དྲན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། ད་རེས་ཟློས་གར་ཚོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་
རུ་ཁག་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འཁྲབ་སྦྱོང་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་
འདུག དེ་ཡང་གཞས་གསར་པ་དང་སྲོལ་རྒྱུན་
གྱི་གཞས་རྙིང་པ། གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་
གཞི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ་ཡིན་པ་
ལྟར། དེང་སྐབས་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་
ལ་ཕ་མ་དང་སྤུན་མཆེད་ཚོས་བསླབ་བྱ་
བརྒྱབ་པ་ལས་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་གོ་
བརྡ་ཡག་པ་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་དང་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་
པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གནང་དགོས་རྒྱུ་
དེ་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་
ཚོགས་པས་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་ལྷག་
པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་སྐོར་བསྐྱོད་
འཁྲབ་སྟོན་གནང་ཐུབ་ཚེ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
ཡོང་བ་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད། དེ་ནས་སྒྱུ་རྩལ་སློབ་ཁྲིད་འགན་
འཛིན་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ།
ཐེངས་འདིའི་རྒྱ་ལུ་དང་རྔོན་པའི་
རུ་ཁག་གཉིས་འགྲན་བསྡུར་གནང་བའི་ནང་
ནས་རྔོན་པའི་རུ་ཁག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་འདུགརྒྱ་གར་སློབ་གྲྭ་ཁག་གིས་བོད་སྐོར་གཏམ་བཤད་འགྲན་བསྡུར་བྱས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༧ རེས་
གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་
རྡ་ཤོད་ཀྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ད་
ཡ་ནནྡཱ་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་
(Dayanand Model Senior Secondary

School) བོད་སྐོར་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་
བཤད་འགྲན་བསྡུར་གནང་ཡོད་པར་ཉེ་འཁོར་བུ་
མོའི་སློབ་གྲྭ་དང་། དམག་མིའི་སློབ་གྲྭ དེ་བཞིན་
ད་ཡ་ནནྡཱ་སློབ་གྲྭ བཅས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་
ནས་བཅུ་གཉིས་དབར་གྱི་སློབ་མ་ཕན་ཚུན་འགྲན་
བསྡུར་བྱས་ཡོད། འགྲན་བསྡུར་གོ་སྒྲིག་གནང་
མཁན་རྒྱ་གར་ཧི་མཱ་ལ་ཡ་ཁྱིམ་ཚང་ (Hima-
laya Pariwar)ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན་འདུགསྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཀངྒ་ར་རྫོང་གི་རྫོང་
དཔོན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་རོ་ཧན་ཐ་ཀུར་ (Ad-
ditional District Commissioner, Rohan

Thakur) མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་

ལས་འཕར་བློ་བཟང་ལགས་བཅས་ཡིན་འདུགདེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པས་སྣང་གསལ་
ཞལ་ཕྱེ་གནང་གྲུབ་བསྟུན། ལས་རིམ་གཙོ་སྐྱོང་
བ་དང་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་ས་གནས་སྤྱི་
ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་རི་ཤི་ཝ་ལི་ཡ་ལགས་ཀྱིས་
གཏམ་བཤད་འགྲན་བསྡུར་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་
སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་བུད་མེད་སློབ་
མ་ཁག་གཅིག་གིས་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་གླུ་
དབྱངས་སུ་གྱེར་ནས་ཤིས་བརྗོད་བཏོན། དེ་རྗེས་
སློབ་མ་དགུས་འཕགས་བོད་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་
དང། བོད་དེ་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་རྩ་མེད་བཟོ་བཞིན་
པ། བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་
རྡོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ལ་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་སོགས་བོད་དོན་
དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་བཞི་དགུའི་ཐོག་གཏམ་

བཤད་སྐར་མ་ལྔའི་རིང་གནང་ནས་འགྲན་
བསྡུར་བྱས་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་
གིས་མཛད་སྒོའི་གཏམ་བཤད་ནང་གསུང་
དོན། ང་རང་བོད་མི་ཚོ་དང་སེམས་ཐག་ཉེ་
བ་མ་ཟད་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཡོད།
སྐབས་ཤིག་ང་རང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་མཇལ་བཅར་ཞུ་སྐབས་༸གོང་
ས་མཆོག་གིས་འཕགས་བོད་གཉིས་དབར་
ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་རིང་ནས་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཧ་ཅང་ཡོད་སྐོར་
སོགས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བྱུང། སྤྱིར་བཏང་ང་
རང་སྐྱེས་ཡུལ་ལ་ཧུལ་དང་སྤྱི་ཏི་ཁུལ་ནས་
ཡིན། ཁུལ་དེར་མང་ཚོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནང་
ཆོས་བྱེད་མཁན་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་ས་
གནས་འདྲ་མིན་ནང་བོད་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བློ་
ཕམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་དང་བོད་མིའི་
དབར་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེར་
བརྟེན་འགྲན་བསྡུར་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་
བོད་པ་དང་རྒྱ་གར་ཡུལ་མིའི་དབར་འབྲེལ་བ་
བཟང་དུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་
ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་རིགས་གང་མང་སྤེལ་
ཐུབ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་
དྲུང་འཕར་བློ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་འཕགས་
བོད་གཉིས་དབར་ཆོས་དང་སྐད་ཡིག་སོགས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྔ་མོ་ཡོད་སྐོར་སོགས་འགྲེལ་
བརྗོད་གནང་རྗེས་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་གནང་
ནས་འགྲན་བསྡུར་གྲོལ།། འགྲན་བསྡུར་སྐབས་
ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ལ་ཡུད་ཙམ་ལྟ་བ། (Glimpses On
the History of Tibet) ཞེས་པའི་པར་
རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་དྲིལ་
འགྲེམས་སྤེལ་ཚན་པས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་
བཀའ་སློབ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
ཀྱི་བྱུང་རིམ་སྐོར། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ངོ་སྤྲོད། ༸གོང་ས་མཆོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་
དབང་རྩིས་སྤྲོད་མཛད་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་
སོགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད།

ཞིང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་སྤོས་ཀྱིས་
ལས་འཁུར་ཞུས་པ།
༄༅། །བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་ཁྱབ་དགོངས་
དོན་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ཕྱི་
དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་ནང་

ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གཙོས་དྲུང་ཆེ་
བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་དང། ལས་བྱེད་
རྣམས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དྲུང་ཆེ་ཞིང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་རྡོ་
རྗེ་ལགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེའི་ས་
མིག་ཏུ་གནས་སྤོས་གནང་བ་བཞིན་ལས་འཁུར་
ཞུས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་མཛད་སྒོ་སྟབས་བདེ་
ཞིག་ཚོགས་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༤༥ ཐོག་
ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་

ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་འོག་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་
རྗེས་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་དབྱངས་
མཆོག་གིས་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་སུ་

འཚམས་འདྲི་དང་ལྷན་ལས་འགན་ངོ་སྤྲོད་གནང་
བའི་ནང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཨི་ཡཱུ་རོགས་
དངུལ་ལས་འཆར་དང་དཔར་སྐྲུན་ལས་འཆར།

ཕབ་སྒྱུར་ལས་གཞི། བོད་གནས་དྲ་རྒྱ་བཅས་
ཀྱི་ལྟ་སྐྱོང་འགན་འཁུར་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། དེ་
ནས་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུན་གཤིས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་
གནང་གྲུབ་བསྟུན་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་ཕུལ་ཏེ་
སྟབས་བདེའི་མཛད་སྒོ་དེ་བཞིན་གྲོལ་ཡོད།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 7 ཚེས་ 23 ཕྱི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28

ཐེ་ཝན་ནང་ཟབ་སྦྱོང་ཚོགས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་ཁང་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན།
ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་ཐེ་
ཝན་སློབ་ཕྲུག་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་
(SFT TW)གོ་སྒྲིག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་

༨ ཚེས་ ༢༣ ནས་ཚེས་ ༢༥ བར་སྐབས་ལྔ་
པའི་དབྱར་དུས་བོད་ཀྱི་སྒར་ཞེས་པའི་བོད་དོན་
ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་སྤེལ་ཡོད།
ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་བོད་དོན་
ངོ་སྤྲོད་བྱེད་སྒོ་དང་། ལེགས་སྦྱར། གློག་བརྙན།
བགྲོ་གླེང་སོགས་སློབ་གཞི་སྣ་མང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་
གནང་ཡོད། བོད་དོན་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་སྒོའི་ནང་སློབ་
ཕྲུག་ཚོར་རི་མོ་དང་། པར་རིགས། ལས་འགུལ་
སྤེལ་ཕྱོགས་སྐོར་སློབ་སྟོན་དང་། ཉིན་དང་པོའི་
བོད་དོན་ལེགས་སྦྱར་ནི་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་
དོན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ལགས་
ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་
ལུགས་རང་དབང་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་
ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།
ཉིན་གཉིས་པར་ཐེ་ཝན་གྱི་དགེ་
རྒན་ལུའུ་ཧུད་ཅོན་ལགས་ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སློབ་གསོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་
དེ་སྔ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་དུ་ཐེངས་
མང་བསྐྱོད་ནས་གཙོ་བོ་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་

ལ་ཉམས་ཞིབ་ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་
ཡོན་གླེང་བ་ཞེས་པའི་དེབ་གཅིག་འབྲི་མྱོང་
ཡོད། གཞན་ཡང་ཐེ་ཝན་དུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་
དང་སློབ་ཕྲུག་དབར་ཕན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་
ལེན་དང་། སློབ་ཕྲུག་ནང་ཁུལ་བོད་དོན་སྐོར་

རང་རང་གི་བལྟ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བགྲོ་
གླེང་བྱས་ཡོད།
ཐེ་ཝན་དབྱར་དུས་སློབ་གྲྭའི་གུང་
སེང་དང་སྟབས་བསྟུན་སློབ་ཕྲུག་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་དྲ་ལམ་བརྒྱུད་དབྱར་
དུས་བོད་ཀྱི་སྒར་ཞེས་པའི་ལས་འགུལ་ཁྱབ་
བསྒྲགས་དང་། དེའི་ནང་ཞུགས་མཁན་སློབ་ཕྲུག་
ཚོས་རང་མོས་ཐོ་འགོད་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་
ཉི་ཤུ་ལྷག་ལ་ཟབ་སྦྱོང་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལོ་
ལྟར་ཟབ་སྦྱོང་ནང་ཞུགས་མཁན་སློབ་ཕྲུག་ཁག་
གཅིག་མུ་མཐུད་སློབ་ཕྲུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
མིར་གསར་ཞུགས་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་རང་
རང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་བོད་དོན་གློག་བརྙན་
དང་། བོད་དོན་ངོ་སྤྲོད་ལེགས་སྦྱར་སོགས་གོ་
སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ལ། ཐེ་ཝན་ནང་བོད་དོན་གྱི་
ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་སློབ་ཕྲུག་དེ་དག་གིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེང་སྐབས་ཐེ་ཝན་ནང་གི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་
ལ་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༦
ཉིན་རྡ་ས་བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་
ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
འདུ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་
བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག སྤྱི་
འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ། དམིགས་བསལ་
སྐུ་མགྲོན་ཝ་ཎ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་
ཁང་གི་ངེས་སྟོན་པ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་
བསམ་གཏན་ལགས། དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བཀྲིས་ལགས། འཕྲོད་
བསྟེན་དྲུང་ཆེ་ཤོ་ཟུར་བསོད་ནམས་ཆོས་
འཕེལ་ལགས། རྒྱ་གར་ནང་གི་གསོ་རིག་མཐོ་
སློབ་ཁག་གི་དབུ་དགེ་རྣམ་པ། ཆེས་མཐོའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་ཟུར་
རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གི་སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་
གནང་རྗེས་གཡུ་ཐོག་གསོལ་འདེབས་གསུང་
འདོན་དང་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་ཕུལ།
དེ་ནས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་སྨན་པ་ངག་དབང་བཟོད་པ་ལགས་
ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གྲུབ་མཚམས་
དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་མཆོག་གིས་ལམ་
སྟོན་གསུང་བཤད་གྲུབ་བསྟུན་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་མཆོག་གིས་ཚོགས་འདུ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་
བའི་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་
འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གསུང་
དོན། ད་ལྟ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོས་དེ་སྔ་སྨན་པའི་
ལྷན་ཚོགས་ནས་གང་དང་གང་གནང་ཡོད་མེད་
ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གསུངས་སོང། དེ་ནས་དགེ་
བཤེས་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་ཆ་
ཚང་ཞིག་ཨ་ཡུཤ་ (Ayush) གསོ་བ་རིག་
པ་ངོས་ལེན་བྱེད་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
ནས་གསུངས་སོང། ང་རང་སྒེར་གྱི་ཆ་ནས་
དེ་སྔོན་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་
མཁན་ཚོས་འབད་བརྩོན་གནང་བ་ངས་ཤེས་

ཀྱི་ཡོད། དོན་དག་བསྒྲུབས་མ་བསྒྲུབ་གནས་
ཚུལ་ཐ་དད་རེད། གང་ལྟར་ཝ་ར་ཎ་སིའི་དགེ་
བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་ལགས་ཀྱིས་
དབུ་ཁྲིད་ནས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་ཨ་ཡུཤ་ནང་
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་
པའི་གནས་སྟངས་གྱུར་བ་དེ་ད་བར་སྐུ་ལས་
བསྐྱོན་པ་ཚང་མར་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ད་ལྟ་ལམ་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་སོང། དེའི་
ནང་ནས་ང་ཚོས་བཤད་དགོས་བསམ་པ་དེ་འདྲ་
ཡང་གསུངས་སོང་བས། དེ་དག་བསྐྱར་ལྡབ་མ་
དགོས་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་ནང་ནས་ང་ཚོས་གང་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང། གང་བྱེད་ཆོག་མིན་དེ་
ཚོའི་གྲས་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་འབྱེད་ཐབས་གནང་
རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོགས་འདུ་འདིའི་

བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གོང་དུ་
ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོས་གསུངས་པ་བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་
འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་སྐུ་འགྲམ་དུ་
བཅར་འདུག སྐབས་དེར་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་
དང་དྲུང་འཕར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྙན་གསེང་
ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་འདུག དེ་བཞིན་ཚོགས་
གཙོ་སྦྲེལ་པོའི་སར་ཡང་བཅར་བྱུང་། སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོས་དེ་གལ་ཆེན་དུ་བརྩིས་
ཏེ་རྒྱུན་ལས་ནང་ལའང་གོ་བསྡུར་ཞུས་པ་ཡིན།
ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་
བཏོན་པ་བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ལྷན་གོ་
བསྡུར་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་
བཀའ་བློན་དང་ལྷན་གོ་བསྡུར་ཞུས་རྗེས་མཐའ་
བསྡོམས་སུ་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་གཟིགས་
ཕྱོགས་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
ལྟ་སྟངས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་

ཡང་མེད་པ་བྱས་ཏེ། ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་
ཚོགས་འདི་ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་གོང་
དུ་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་སྔོན་སྨན་རྩིས་ཁང་
གི་ནང་གོ་བསྡུར་རིམ་པ་མང་པོ་གནང་འདུགངས་དྲན་ཚོད་ལ་སྐབས་དེ་དུས་སྨན་རྩིས་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་དེ་ད་ལྟའི་འགན་འཛིན་ཆགས་
ཡོད། ཁོང་འགན་འཛིན་གནང་སྐབས་དེ་འདྲའི་
སྒྲིག་གཞི་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་
ཡོད། སྒྲིག་གཞི་དེ་དེང་སང་གཏན་ལ༌ཕབ་པའི་
སྒྲིག་གཞི་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མིན་ཞུ་
ཐུབ་པ་མི་འདུག་སྟེ། སྒྲིག་གཞི་ཞིག་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་པའི་དགོངས་ཚུལ་དེ་སྨན་རྩིས་ཁང་ནང་
གི་རྒན་པ་ཚོར་བཀའ་བསྡུར་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང། དེ་
བཞིན་འགན་འཛིན་ཟུར་པ་ཚོ་ལའང་ངས་ཞུ་

རྒྱུ་བྱུང། སྒྲིག་གཞི་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་
བརྒྱུད་ནས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་
འདུར་བཀའ་བསྡུར་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་
འཕྲལ་དུ་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་མེད་པར་
བརྟེན། ཚོགས་ཆུང་ཟུར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཟིན་
བྲིས་བཟོ་རྒྱུས་མཚོན་ལས་དོན་ཐོག་བསྐྱོད་པ་
རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རྗེས་ཆེས་
མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་
སྨན་པ་ཐོགས་མེད་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུས་ཏེ་དབུ་འཛུགས་མཛད་སྒོ་གྲོལ།
ཐེངས་འདིའི་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་
ཚོགས་འདིར་གསོ་རིག་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་
སྲ་བརྟན་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་མ་འོངས་ལས་དོན་
བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་དགོངས་ཚུལ་གྱི་གདོང་ལེན་
གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ཡིན་འདུགལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་སྡེར་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་ཐེངས་གཉིས་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཀྲུག་ཚེ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཞུ་གཏུག་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༥ བར་

ཀར་ཎ་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེ་དང་།ཨན་ད་ར་པར་དེ་ཤི། ཀེ་ར་ལ། ཏ་མིལ་ན་དུ། པོན་དྲི་ཅ་རི། བཅས་མངའ་སྡེ་ལྔ་སྐོར་ཟིན་པ་དང་།ཞུ་གཏུག་ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༤ ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། གོ་བ་དང། མ་ཧཱ་ར་ཤི་ཊ། གུ་ཇུ་ར་ཏི། ར་ཇི་སི་ཐན་བཅས་མངའ་སྡེ་བཞི་སྐོར་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གོ་བ་མངའ་སྡེའི་ཀ་ལང་ཀོ་ཊི་ས་གནས་ལ་སྤྱི་འཐུས་འཇིགས་མེད་ལགས་དང་།སྤྱི་འཐུས་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལགས། སྤྱི་འཐུས་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས། སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཀྲུག་ཚེ་བརྟན་ལགས་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༧ པར་ཁྲིམས་རྩོད་པ་སྦི་ཀརྨ་བེ་མར་མཆོག་དང་། ཆུ་ཚོད་ ༨་༣༠ ཐོག་སྨན་པ་ཨ་ནི་ཏ་མཆོག་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་ཚུལ་དང་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་གྱི་དགོས་དམིགས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་ཞུས།ཁོང་གཉིས་ནི་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་ཞིང་བོད་པར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་འདིའི་གྲོགས་པོ་ཡག་ཤོས་ཤིག་རེད་འདུགམངའ་སྡེ་འདིའི་ནང་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་ཡང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་རོགས་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཐོབ་ཡོད།ཕྱི་ཚེས་ ༢༥
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩་༣༠ ཐོག་མངའ་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་བཞོན་པ་ཕྷ་རན་སེས་ཀོ་ཌི་སུ་ཛ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་།སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནི་བོད་ཀྱི་འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་གསུམ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་སྐོར་
ཞུས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གིས་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་གདུག་རྩུབ་ཅན་
གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་མི་ཚོར་དཀའ་སྡུག་ཧ་ཅང་མྱོང་བཞིན་པ་དང།
ལྷག་པར་སྐུ་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་
ཞིབ་ཕྲ་གསལ་བཤད་ཞུས། སྐབས་དེར་བློན་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་
ཁོང་རང་ཉིད་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། སེམས་འཁུར་
ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་སྐོར་གསུང་དོན། བོད་ནི་ད་ལྟའི་
ཆར་འཛམ་གླིང་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྡོག་རོལ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་
གཏོང་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཛམ་གླིང་གིས་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་གནང་གི་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་གི་བློ་ཕམ་བྱ་ཡུལ་ཞིག་རེད་ཅེས་དང་།
གཞན་ཡང་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་བོད་དང་བོད་མིར་དུས་རྟག་ཏུ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་ཕྱི་དྲོ་
ཆུ་ཚོད་ ༧ པར་ཁུལ་དེར་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཚོ་དང་ཐུག་འཕྲད་སྐབས་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཤིརི་པད་ན་ཡར་མཆོག་ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ལྡི་ལིར་ཕེབས་དགོས་ཡོད་པས་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༩་༡༥ ཐོག་དུས་ཚོད་གནང་བ་ལྟར་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་སྐབས་གསར་འགོད་པ་གྲགས་ཅན་སན་ཇེ་སིན་ཧ་མཆོག་ཀྱང་ཕེབས་འདུག དེ་རྗེས་བོད་དོན་ཐོག་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་གསུང་མོལ་གནང་སྐབས་ཁོང་གིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བོད་མི་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 7 ཚེས་ 23 ཕྱི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 28

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་
གྲ་སྒྲིག་ཡོད་སྐོར་གསུངས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༣ རེས་
གཟའ་པ་སངས་ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཨ་རིའི་གྲོང་
ཁྱེར་པོཌ་ལེན་ཌིའི་ Portland བོད་མིའི་རིག་

གཞུང་བསྟི་གནས་ཁང་དུ་ Tibetan cultur-
al center ཕེབས་སྐབས་ས་གནས་བོད་མི་
༦༠༠ ཙམ་གྱིས་སྲོལ་རྒྱུན་ལམ་ནས་ཕེབས་
བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་ལན་
འདེབས་གནང་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་
བར་བོད་མི་ ༡༢༠ རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་
ཐོག་དམ་བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་མུ་མཐུད་
ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག བོད་མིའི་
རིག་གཞུང་རྩ་མེད་བཟོ་བ་དང། དཔལ་འབྱོར་
ཟུར་ཕུད་བྱས་པ། དེ་བཞིན་བོད་མི་འབྲོག་པ་
ས་ཡ་ ༢ ཙམ་ས་ཁང་ནང་བཙན་དབང་འོག་
གནས་སྤོ་བྱེད་བཅུག་ནས་འབྲོག་པའི་འཚོ་བའི་
མདུན་ལམ་ལ་འགོག་རྐྱེན་བཟོས་ཏེ། འབྲོག་
པ་རྣམས་ལ་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་གང་ཡང་
མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་ཐབས་སྡུག་འོག་
དཀའ་ངལ་མྱངས་དང་མྱོང་བཞིན་པ་སོགས་

ལ་བརྟེན། མཐར་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དེ་དག་
སྤེལ་བའི་ཁྲོད་བོད་མི་ ༡༠༠ ལྷག་རྐྱེན་འདས་སུ་
གྱུར་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས། ལྷག་པར་སྲིད་

སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་
ནས་གཞིས་བཞུགས་སྤུན་ཟླ་ཚོར་ཚབས་ཆེའི་
ལས་འགུལ་རིགས་སྤེལ་རྒྱུར་བརྒྱུད་སྐུལ་ནམ་
ཡང་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོར་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་གིས་མཚོན་ཚབས་ཆེའི་ལས་འགུལ་
རིགས་མ་སྤེལ་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུས་
དང་ཞུ་མུས་ཡིན་ནའང། གཞིས་ལུས་བོད་མི་
ཚོས་བོད་མིའི་ཆིག་སྒྲིལ་དང་བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས་པ། དེ་བཞིན་༸གོང་ས་མཆོག་བོད་དུ་
གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་
འདུན་ཤུགས་ཆེ་བཏོན་པ་དང་སྦྲགས། རང་ལུས་
མེར་སྲེག་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། ང་
ཚོས་བོད་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
ལམ་ནས་རྐྱེན་འདས་སུ་འགྲོ་རྒྱུར་འདོད་པ་ནམ་
ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ཚབས་ཆེའི་ལས་
འགུལ་དེ་རིགས་མ་སྤེལ་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་རང་སྲེག་ལས་འགུལ་འོག་རྐྱེན་འདས་སུ་
གྱུར་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་

ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་
ལན་འདེབས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་
འབྲེལ་མོལ་ཐོག་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་
སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས།
དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་
ཞི་ཅིང་ཕིན་གྱིས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ནས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་
ལས་འགན་རྩིས་ལེན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་མཁྲེགས་བཟུང་གི་སྲིད་བྱུས་
མུ་མཐུད་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་གུ་
ཡངས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་བསྟན་མེད་
ཀྱང། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱོགས་ནས་
རྒྱ་ནག་དང་ལྷན་དུ་གནས་དུས་གང་འདྲ་ཞིག་
ལ་གྲོས་མོལ་བྱེད་ཀྱང་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་
ཡོད་སྐོར་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་
ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་ས་གནས་བོད་མི་ ༦༠༠
ཙམ་ལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་མང་
ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་སྐབས་
འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་མི་ཚོས་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐོག་ཧོང་ཀོང་
Hong Kongདང་མ་ཁའོ་ Macau བཞིན་
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་
གནས་བབ་ཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེད་བརྟན་པོ་ཡོད་
སྐོར་གསུངས། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་རེས་གཟའ་
སྤེན་པའི་ཉིན་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་སི་ཡ་ཊེལ་ Se-
attle དང་ལོ་སི་ཨན་ཇི་ལེ་སི། Los Ange-
les དེ་བཞིན་སལ་ལེཀ་སི་ཊི། Salt Lake
City དང་གྲོང་ཁྱེར་ནིའུ་ཡོཀ་ New York
བཅས་ནང་ཕེབས་འཆར་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།

གསོ་རིག་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྒྲིལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༧
ཉིན་རྡ་ས་བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་
ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
འདུ་མཇུག་སྒྲིལ་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཕྱེད་
ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༣།༣༠ ཐོག་མཇུག་སྡོམ་མཛད་
སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་དབུས་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་འཕྲོད་
བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་
དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ། དབུས་
སྨན་རྩིས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བཀྲིས་
ལགས། རྒྱ་གར་ནང་གི་གསོ་རིག་མཐོ་སློབ་
ཁག་གི་དབུ་དགེ་རྣམ་པ། ཆེས་མཐོའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ། ཚོགས་
ཟུར་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་
ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་སྨན་པ་
བློ་བཟང་བཟོད་པ་ལགས་སུ་སྨན་སྦྱོར་དེབ་
སྐྱེལ་གནང། དེ་ནས་ཉིན་གཉིས་ཚོགས་
འདུའི་དགོངས་ཚུལ་ཚིག་ཐོ་སྒྲོགས་སྦྱང་གྲུབ་
མཚམས་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་སྡོམ་གྱི་གསུང་
བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་དམིགས་བསལ་སྐུ་
མགྲོན་མཆོག་དང་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་
གིས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་སྡོམ་དང་འབྲེལ་བའི་
གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་བསྟུན་སྨན་པའི་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་

ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་སྨན་རྩིས་བསྟན་
རྒྱས་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གྱིས་ཚོགས་འདུ་
གྲོལ།
ཐེངས་འདིའི་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་
འདུའི་ཐོག་དགོངས་འཆར་དོན་ཚན་ཁག་གཅིག་
བྱུང་ཡོད་པ་རྣམས་གཤམ་གསལ། ༡༽དབུས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་སམ་བཀའ་སྤྱི། གསོ་
རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་དེབ་སྐྱེལ་ཟིན་པའི་
སྨན་པ། དེ་བཞིན་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་སྨན་པའི་
ལྷན་ཚོགས་འདི་ལ་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་
གནང་གལ་ཆེ། ༢༽དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱིས་གྲོས་ཚོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་
པའི་རྒྱུན་གྲོན་གྱི་གསོལ་རས་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དངུལ་རྩིས་རྒྱུན་
གྲོན་ནས་ནར་གཏོང་དགོས་པ། ༣༽ སྨན་པའི་
ལྷན་ཚོགས་དང་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་
ངམ་རིག་གཞུང་སྡེ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་བགྲོ་
གླེང་ཡང་སེ་དགོས་པ། ༤༽ཆེས་མཐོའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དང་
ཕྱི་རྒྱལ་ནས་འཐུས་མི་དགོས་པ། ༥༽ཆེས་
མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་འོག་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་
ཚན་གསར་འཛུགས་ཞུ་དགོས་པ། ༦༽ཆེས་
མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་
གྲུབ་ཆ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་གལ་ཆེ། ༧༽
གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་དང་རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་མུ་
མཐུད་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་
ཡིན་འདུགབོད་མིའི་མཉམ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠
ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་ལུགས་ཟུང་
བསམ་གྲུབ་གླིང་གི་མི་དམངས་མཉམ་འབྲེལ་
ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་
འབྲེལ་གྱིས་གཙོ་སྐྱོང་འོག་བོད་མིའི་མཉམ་
འབྲེལ་ཁག་བཅོ་ལྔའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་ ༡༣ པའི་འགོ་འཛུགས་མཛད་སྒོར་
བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་
རིམ་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་བོད་མི་རྒྱ་གར་ནང་
སྐྱབས་བཅོལ་དུ་སླེབས་མ་ཐག་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གཟིགས་
རྒྱང་རིང་པོའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་བོད་མིའི་
མཉམ་འབྲེལ་ཁག་གསར་འཛུགས་མཛད་ཡོད།
ང་ཚོ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཞན་ཆ་གཉིས་
ཡོད། མང་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་གྱི་བསམ་བློ་
མེད་ཁར་གཞན་རྟེན་གྱི་བསམ་བློ། དེ་བཞིན་
ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་
དོ་སྣང་མ་བྱས་པའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད།
དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་གཞན་རྟེན་གྱི་བསམ་
བློ་དོར་ཏེ་ཁྲིམས་སྒྲིག་དང་ཡུལ་ཁྲིམས་སོགས་
ལ་ག་དུས་ཡིན་རུང་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པོ་གནང་
དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གོང་དུ་
གསུང་བཤད་ནང་ཚོགས་ཁང་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་
གྱི་རོགས་དངུལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་

པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་
རེད། ང་ཚོ་བོད་པས་ལས་གཞི་ཞིག་བརྩམས་
ཕྱིན་ཆད་ལ་རོགས་དངུལ་ལེན་ཤག་བྱ་རྒྱུའི་

གོམས་གཤིས་དེ་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གྲངས་ནས་
འཇགས་ཡོད། གོམས་གཤིས་དེ་དག་མེད་
པ་བཟོ་རྒྱུ་ཕྱི་དྲགས་པ་རེད་མ་གཏོགས་སྔ་
དྲགས་མེད། གཅིག་བྱས་ན་མ་འོངས་པར་སྤྱི་
མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་དང་ལམ་
སྟོན་འོག་ས་གནས་མཉམ་འབྲེལ་ཚང་མས་
རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་
སློབ་གསོ། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་འགོ་
ཁྲིད་གནང་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པར་
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་སྐབས་རྒྱལ་

ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཉིས་ནང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་
ལས་འགུལ་ཐོག་ནས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་

དང་མཐུན་རྐྱེན་ས་བོན་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་ངོ་ཤེས་
པའི་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གནང་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་འགན་འཛིན་
ལྷན་ཚོགས་ནས་འཆར་གཞི་ལོ་གསུམ་དང་ལྔ་
ཙམ་མ་སྒྲིག་པར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་
རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པའི་ལས་རིམ་བསྒྲིག་རྒྱུ་ཧ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་གཙོས་གསུང་བཤད་
ཀྱང་གནང། ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་དེ་བཞིན་
ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་ཚོགས་འདུགསེམས་ནད་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་
གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༩ ནས་
༢༣ བར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་
ས་ལྡི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་(Vidya Sagar
Institute of Mental Health and Neu-

rosciences (VIMHANS)ཞེས་པའི་བསྟི་
གནས་ཁང་དུ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་
དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འཕྲོད་ལས་པ་ཁག་གཅིག་

ལ་སེམས་ནད་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཐེངས་
གཉིས་པ་གནང་འདུགད་ཐེངས་ཟབ་སྦྱོང་འདི་བཞིན་
གཙོ་བོ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་ལྷག་
པར་བལ་ཡུལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་བཀྲིས་དཔལ་འཁྱིལ། རྡོར་པ་
ཊན། དཔལ་འབྱོར་གླིང། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་
བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་ལས་པ་རྣམས་
ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ ཡིན་འདུག ཟབ་སྦྱོང་

འདིར་འཕྲོད་ལས་པ་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༨ ཕེབས་
ཡོད་ཁོངས་ནས་བལ་ཡུལ་ནས་འཕྲོད་ ལས་པ་
དགུས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང། དེ་མིན་
འཕྲོད་ལས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་སྔོན་དགའ་སློབ་
གྲྭ། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང། བོད་ཀྱི་
དགེ་རྩ་ཚོགས་པ། རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ། སུ་ཇ་བོད་
ཁྱིམ། བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས། ཀྲུ་ཀྲིང། བསྟན་འཛིན་
སྒང། ནོར་རྒྱས་གླིང་བཅས་ཀྱི་འཕྲོད་ལས་པ་
ཡིན་འདུགའཕྲོད་ལས་པ་ཚོར་བྱིས་པ་དང་དར་
མའི་སེམས་ནད་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་དང། དཀའ་
ངལ་འོག་སེམས་ཚོར་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་སློབ་
སྟོན་བྱེད་ཕྱོགས། སེམས་ངལ་བཅོས་ཐབས།
སྨྱོས་རྫས་ངན་གོམས་འགོག་ཐབས་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་གནང་ཡོད། ཟབ་ཁྲིད་པའི་ཁོངས་
སུ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྨན་པ་པལ་ལཝ་བེ་
ནར་ཇི་Dr. Pallav Banerjee ལགས་དང། དྷི་
པ་ལི་རའོ་ Deepali Rao ལགས། ཅན་དར་ཤེ་
ཁར་རཅ་ན་གྷི་རི་Chandrashekhar, Rachna
Giri ལགས་སོགས་ཡིན་འདུག ཟབ་སྦྱོང་འདི་
བཞིན་ཨ་རིའི་ USAID རོགས་ཚོགས་ནས་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་ཞིག་
ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།